

Czarny konflikt

Uwaga! Polski zwrócona jest na Śląsk, gdzie w tej chwili rozstrzyga się ciężki i doniosły problem zażegnania katastrofy przemysłowej węgla.

108.000 górników otrzymało wypowiedzenie pracy od 1 lutego z zapowiedzią obniżki płac o 21 proc., pod groźbą zamknięcia kopalni.

Rząd skasował to obwieszczenie i przekazał spór komisji arbitrażowej, jednakże kongres rad załogowych w Katowicach odmówił zgody na rozjemstwo.

Oto rozbieżność, która odśladnia całą trudność problemu.

Obie strony, t. j. zarówno przemysłowcy jak i pracownicy znaleźli się w sytuacji, w której ja się zmuszone groziła jedna lokautem, druga — strajkiem.

Ale obie strony wiedzą też, że musi się znaleźć kompromis. Kryzys bowiem, który dotknął zagłębie węglowe, sięga, niestety, bardzo głęboko.

Przemysł węglowy znalazł się wobec dylematu: albo ograniczyć produkcję o 30 proc., albo też ograniczyć koszty produkcji. Ten tragiczny dylemat, to poprosiło konsekwencja światowego kryzysu gospodarczego i walutowego, a przede wszystkim — konsekwencja spadku funta angielskiego.

Przy obecnych kosztach produkcji, eksport węgla, wynoszący jedną trzecią całej produkcji kopalń Śląska i obu zagłębi, przestał się kaskadować, i co więcej, daje deficyt, wyrażający się olbrzymią sumą 50 milionów zł. rocznie.

Któż pokryje te straty? Kto może produkować deficytowo?

Przemysłowcy znaleźli jedną odpowiedź: zmniejszyć pensje zarządców i pracowników. Te drugie — o 31 milionów rocznie, czyli o 21 proc.

I odtąd ta właśnie kalkulacja spórkała się z najostrzejszym odporem ze strony robotników. Zdał im się sobie sprawę, że z dzisiejszej wysokości płac muszą ustąpić, odrzucając jednak stanowczo żądanie tak daleko idące.

O ile ustąpią ze swych żądań pracodawcy? Na jaką redukcję płac zgodzą się pracownicy, okazać się ma najbliżej, albo... i nie okazać. Jest to bowiem spór nie tylko o wysokość redukcji, ale i o sposób porozumienia.

Na Górnym Śląsku obowiązuje przymusowy arbitraż: prawo to daje rządowi moc wkroczyć w spór bez względu na wolę stron

Uniwersytet berliński zamknięty

w wyniku hitlerowskich awantur antysemitycznych

BERLIN, 22.1. — Tel. wł. — Z powodu ekscesów antyżydowskich rektor uniwersytetu berlińskiego zarządził zamknięcie uczelni do poniedziałku w południe.

Niepokoje rozpoczęły się napadem studentów narodowo-socjalistycznych na grupę studentów żydowskich, należących do korporacji „Sprawia”. Hitlerowcy zdzierali Żydom z głowy koronki, czapki i bili ich do krwi. Ponieważ utarczki, w których liczba rannych poczęła szybko wzrastać, przybrały charakter masowy, wkroczyła na dziedzińce i do gmachu uniwersyteckiego policja.

Przy dźwiękach pieśni: „Ody krew żydowska z noża tryska...” hitlerowcy stawili opór i jeden ze studentów wypoliczkował dobiegającego oficera policji. Ostatecznie awanturnicy zostali wypchnięci na ulicę i po zawieszeniu wykładów wrota uniwersytetu zamknięto. (My).

Pakt Finlandji z Sowietami

podpisany wczoraj w pol. dnie

Zgodnie z zapowiedzią wczoraj został podpisany pierwszy z pakietów o nieagresji z Sowietami, mianowicie pakt Finlandji.

Rokowania fińlandzko-sowieckie toczyły się, jak wiadomo, równocześnie z rokowaniami, które prowadziła w Rydze — Łotwa, Estonia i Rumunia, a Polska w Moskwie.

Dojście do porozumienia w Helsinkach jest, być może, zapowiedzią, że analogiczne układy, a w tej liczbie polsko-sowiecki zgodzie z zapowiedzią min. Zaleskiego — dojdą lada dzień do skutku.

HELSINKI, 22.1. Dziś w południe posel sowiecki oraz fiński ministrowie spraw zagranicznych podpisali pakt nieagresji.

Na mocy tego paktu obie strony obowiązują się powstrzymać od wszelkiej napaści, jak również wszelkiego aktu gwałtu, skierowanego przeciwko całoci terytorialnej oraz niezawisłości politycznej drugiej strony i nie brać udziału w żadnym traktacie, skierowanym przeciwko drugiej stronie.

O ile jedna ze stron stanie się przedmiotem napaści strony trzeciej, wówczas druga strona zobowiązuje się do zachowania neutralności.

O ile jedna ze stron uczestniczących w traktacie nieagresji dopuści się agresji przeciwko trzeciej stronie, wówczas druga strona kontrahent będzie mógł, bez uprzedzenia wypowiedzieć traktat.

Obaj kontrahenci zobowiązują się poddawać możności powstania między nimi spory procedure pojednawczej, która będzie ustalona przez specjalną dodatkową konwencję, stanowiącą część składową traktatu; konwencja ta ma być zawarta o ile możliwości i jaknajwcześniej.

Pakt nieagresji obowiązuje na okres trzech lat i przedłuża się automatycznie na okres dalszych dwóch lat, o ile nie zostanie wypowiedziany na 6 miesięcy przed wygaśnięciem.

Obrady Naczelnego Komitetu do walki z bezrobociem



Wczoraj pod przewodnictwem min. Iwanowskiego odbył się w obecności p. prezesa Klarnera zjazd przedstawicieli sekcji pracy w komitetach wojewódzkich do walki z bezrobociem.

Arbitraż odrzucony przez robotników

Zafarg w przemyśle śląskim zaostrza się

KATOWICE, 22.1. Sytuacja w przemyśle górnośląskim jest w dalszym ciągu napreżona.

Przybył dziś główny inspektor pracy p. Klott. Po jego naradach z władzami ogłoszono oświadczenie urzędowe, które

- 1) unieważnia obwieszczenia przemysłowców o niższych płacach,
- 2) przekazuje spór komisji arbitrażowej. Posiedzenie komisji odbędzie się d. 25 b. m.

Ewentualne obniżenie płac jednak nie w tej mierze, jak to żądają przemysłowcy, uzależnione będzie od zobowiązania się przemysłu do dalszego utrzymania eksportu zagranicę.

Kongres rad załogowych, odbyty dziś, po wysłuchaniu przemówień pp. Króla (ZZP), sen. Grajka (Zespołu Pracy) i Stańczyka (PPS) uchwalił odrzucić

arbitraż, domagać się natychmiastowego usunięcia obwieszczeń przedsiębiorców o obniżce, a wreszcie żądać powołania do życia, jako stałego organu, państwowego sądu arbitrażowego.

W radzie węglowej, która bada koszty wydobycia i sprzedaży węgla i określa cenę węgla na rynku wewnętrznym.

KATOWICE, 22.1. — Wobec wyznaczenia obrad komisji arbitrażowej na 25 b. m. klasowe związki zawodowe zawiadomili komisarzy demobilizacyjnego, że zgodnie z uchwałami kongresu, odrzucają arbitraż i domagają się załatwienia zatargu przez układy bezpośrednie z przemysłowcami.

Rewolta komunistyczna w Katalonii

Gen. San Jurjo wysłany dla poskromienia

MADRYT, 22.1. Nadchodzą tu wiadomości o wybuchu powstania komunistycznego związków zawodowych w Katalonii. Powstanie objęło przestrzeń na północno-zachód od Barcelony między Manrezą a miastem Berga.

Rewolucjonści porzucili potężne telefonice, komunikacje kolejowe, obsadzając je wojskami gazy i amunicji.

W Bergie powstańcom udało się opanować miasto, na ratuszu wieszono czerwoną flagę.

W Manrezie doszło do ciężkich starć między gwardią cywilną a strajkującymi robotnikami. Szeroką ulicę gwardia cywilnej i ośrodek prywatnych zostało rannych.

Również w Corbie doszło do ciężkich starć, podobnie szerokie są zabijane. Rząd wysłał do różnych punktów, objętych powstaniem, oddziały wojskowe.

Również okret wojenny odjechał w kierunku Barcelony, ażeby tam wysadzić oddziały wojskowe. Dwie baterie artylerii i kawaleria wysłane zostały do Manrezy. W Barcelonie panuje narażenie spokoju. Samochody prywatne i ciężarowe zostały skonfiskowane dla transportu oddziałów wojskowych do miejsc objętych powstaniem.

Premier hiszpański zaważwał się do gwardii cywilnej gen. San Jurjo, oświadczać mu, iż rewolta musi być zdławiona, bez względu na to, ile ofiar kosztowałaby taka akcja.

Powstanie rozpoczęło się strajkiem generalnym, ogłoszonym przez komunistów i syndykalistów w okolicach Manrezy. Na wezwanie to przyłączyły się tysiące robotników. (PAT).

Oszczędna gospodarka na kolejach

w okresie przesilenia gospodarczego

Jak odbił się kryzys ekonomiczny na naszym kolejnictwie? Czy w r. 1931 spowolnił ten rozwój, jaki cechuje rozwój naszej gospodarki kolejowej od szeregu lat?

Ważne to zagadnienie było wczoraj przedmiotem obrad komisji budżetowej, która przystąpiła do omówienia budżetu ministerstwa komunikacji.

Z referatu posła Rżoski (BB) dowiadujemy się, że koleje nasze dają dotychczas poważną, nadwyżkę eksploatacyjną, podczas, gdy na koleje niemieckie wykazują kilkaset milionów deficytu.

Nastąpiło jednak zmniejszenie docho- chodów, które wynika nie tylko z ogólnej recesji gospodarczej, ale także z konkurencji samochodów towarowych.

Następstwem stanu kryzysowego jest konieczność zmniejszenia stanu zasobów, które na rok poprzedni kolej ustaliła na sumę 226 mil., zaś na rok obecny 207 milionów.

Dalszym następstwem jest sze-

roko rozwinięta akcja oszczędnościowa, którą zresztą — jak zapowiada referat — przyjdzie jeszcze rozwinąć.

Zmniejszeniu dochodów trzeba przeciwstawić zmniejszenie wydatków, które proponuje referat w cyfrze 70 milionów.

Wysunął też referat różne przewidywania na wypadek, gdyby również i w najbliższej przyszłości nie było gwarancji zwiększenia się dochodów kolei.

W tym razie należałoby pomyśleć o zmniejszeniu ruchu osobowego, który nie jest tak dochodowy, jak należałoby sobie życzyć, zmniejszeniu wysokości udziałów dotąd zniżek kolejowych.

Na ile tego referatu rozwinęła się w komisji dyskusja, w której do tychczas zabierali głos pp. Piotrowski (PPS) i Chądziński (NPR).

Po załatwieniu budżetu kolejowego przyjdzie na porządek obrad komisji budżet ministerstwa opieki społecznej.

Wysunął też referat różne przewidywania na wypadek, gdyby również i w najbliższej przyszłości nie było gwarancji zwiększenia się dochodów kolei.

W tym razie należałoby pomyśleć o zmniejszeniu ruchu osobowego, który nie jest tak dochodowy, jak należałoby sobie życzyć, zmniejszeniu wysokości udziałów dotąd zniżek kolejowych.

Na ile tego referatu rozwinęła się w komisji dyskusja, w której do tychczas zabierali głos pp. Piotrowski (PPS) i Chądziński (NPR).

Po załatwieniu budżetu kolejowego przyjdzie na porządek obrad komisji budżet ministerstwa opieki społecznej.

Nieudatny projekt trybunału

odrzucony przez komisję prawniczą

Akcja polityczna, prowadzona od chwili zapadnięcia wyroku skazującego w procesie przewrótce Centrolew, a mająca na celu podważenie zaufania do organów wymiaru sprawiedliwości — rozwija się w dalszym ciągu, a prowadzą ją partie opozycyjne na terenie sejmowym.

Po podjęciu wniosku o wyrażenie votum nieufności dla rządu, wystąpił stronnictwo lewicy z nowym pomysłem.

Oto założyli ustanowienie jakiegoś nowego komisji, czy czegoś w rodzaju trybunału, któryby zbadał, jak byli traktowani więźniowie brzescy.

W skład tego trybunału weszli młodzi, nie przedstawiciele Sejmu i nie zawodowi sędziowie, a profesorowie uniwersyteccy!

Wczoraj ten pomysł był przedmiotem dyskusji na posiedzeniu komisji prawniczej Sejmu, odbytym pod przewodnictwem wicemin. Garsa.

Partie lewicowe żądają ustanowienia komisji, złożonej z 10 wybranych przez wydziały prawnicze wszystkich uniwersytetów profesorów.

Mieliby oni prawo prowadzić dochodzenie na obszarze całego państwa, młoby atrybucje sędziów śledczych i uprawnienia sądu orzekającego!

Posłowie z Bloku Bezpartyjnego, Car, Moszyński, Bogdan, Terlikowski wykazali, że wniosek ten jest sprzeczny z Konstytucją i całokształtem polskiego ustawodawstwa.

Przedstawiciele klubów opozycyjnych — Tempka (Ch.D.) i Osada (N.D.) wyrazili wątpliwość, czy sprawę należy załatwić we wskazany we wniosku sposób.

Główną natomiast przy swym demonstrowaniu wniosku obstawali posłowie lewicy.

Oczywiście większość pomysł ten odrzuciła.

W imię rozsądku francuskiego

Wielka debata izby deputowanych

PARYŻ, 22.1. Izba deputowanych kontynuowała dziś dyskusję nad deklaracją rządową o polityce zagranicznej.

Posel radykalny Nogaro krytykował w ostry sposób politykę finansową rządu i ubolewał, że Briand, który w oczach całego świata uosabiał pokolewa wolę Francji, nie zasiada już więcej na ławie rządowej.

Republikanin socjalny Forgeot, wyszczególnił własny plan rozwiązania zagadnienia reparacji, długów, wojennych, bezpieczeństwa oraz rozbrojenia.

Forgeot proponuje, aby rząd francuski zwrócił się do rządu St. Zjedn. z propozycją zmniejszenia zbrojeń państw europejskich o 25 proc., z zamiarem za co St. Zjedn. zobowiąza się do podpisania paktu gwarantującego, opatrzonego sankcją pod postacią przymusowego arbitrażu.

B. przewodniczący komisji reparacji neł Dubois (grupa Marina) żąda odpowiedzi na pytanie: co zamierza przedsięwziąć Francja w razie, gdyby Niemcy odmówiły dalszego placenia reparacji?

PARYŻ, 22.1. — Po przerwie o g. 10 wiecz. zabrał głos p. Herriot. Wstępując na trybunę, zapowiada on, iż będzie przemawiał w imię „rozsądku francuskiego“.

Punktem wyjścia wszelkich dyskusji są oświadczenia kanclerza Brüninga. Istotne ich znaczenie nie podlega obecnie żadnym wątpliwościom. Niemcy nie chcą przyjmować żadnego kompromisowego rozstrzygnięcia sprawy. Wola ich zmierza do cydowanie ku nieplaceniu reparacji. Czemże może być zastąpiona siła zbrojna? — zapytuje Herriot, jeżeli nie pojalnością w wykonywaniu umów.

Mówca staje w obronie tezy francuskiej, która nie pozostaje w sprzeczności z duchem umów, zawartych z dobrej woli.

Herriot opuszcza trybunę wśród burzy oklasków. Następnie Izba postanowiła jednogłośnie odłożyć dalszy ciąg dyskusji na dziś popołudniu.

Dyskusja nad interpelacją wbrew przewidywaniom, nie została więc tej nocy ukończona. Premier Laval przemawiać będzie dziś popołudniu. Według wszelkich przewidywań debata przeciągnie się jeszcze.

Parlament japoński rozwiązany

po ex-ante rządowym

TOKIO, 22.1. — Parlament został rozwiązany. Na ostatnim posiedzeniu premier, minister spraw zagranicznych i minister finansów wyznosili dłuższe ekspozycje o polityce rządowej, przagnąc nie dnuć do złożenia wniosku nieufności przez opozycję.

Minister finansów zaatakował politykę finansową i gospodarczą swego poprzednika, która — zdaniem jego — spowodowała ogólną decesję i odpływ złota z kraju, podczas, gdy rząd obecny siedzi po linii, mającej na celu ocalenie sanacji.

Natychmiast po tem przemówieniu odezwane zostały orędzie cesarskie o rozwiązaniu parlamentu.

Nadzwyczajny delegat Hoovera

przebywa w Berlinie

PARYŻ, 22.1. B. minister wojny Stanów Zjednoczonych Dwight Davis przebywał wczoraj w Berlinie, na pokładzie o-

kreku „Bremen“ Prezydent Hoover powierzył p. Dawisowi misję wobec rządu francuskiego, ażeby zbadał, czy nie ma w nim przesłanek do podjęcia akcji oszczędnościowej.

Łódź bez tramwajów

Zgoda pracowników na 46-godzinny tydzień

ŁÓDŹ, 22.1. — Tel. wł. — Strajk tramwajarzy trwa w dalszym ciągu i narażenie widoków na jego likwidację. Dziś rozpoczęło się już szkolenie nowoprzyjętego personelu i prawdopodobnie w poniedziałek wyruszą już na miasto tramwaje z nową obsługą.

Kontrolerzy mają pełnić funkcje motorniczych, ponieważ po sładają już odpowiednie wyszkolenie.

Komitet strajkowy tramwajarzy wydał oświadczenie, że godz. 12 na zaprowadzenie 46-godzinnego tygodnia pracy, natomiast wroczenia się rozkładów zalec godzin nowych. (P).

ALBAM: not. abet i sowaby W

Orginalny sterowiec



Na berlińskim lotnisku w Tempelhofie można oglądać nowy sterowiec Dorniera Do. K.

Kaprysy amerykańskich milionerów

Dziennikarz odsłania ich tajemnice

W Ameryce narobiła ostatnio wielkiego hałasu książka, napisana przez tamtejszego dziennikarza O. Johna Bierbauma, odlatująca tajemnicę kaprysów i dziwactw dolarowych milionerów.

Wielu z nich w swym prywatnym życiu, zdala od interesów i oficjalnych zajęć, z pasją oddaje się jakimś zamiłowaniu.

Oto kilka przykładów:
Szekspir i dzieje Kościoła
Najbogatszy bankier Ameryki, Pierpont Morgan ma dwa zamiłowania: studia nad historią kościoła i badanie epoki Williama Shakespeare'a.

W historii kościoła jest on do tego stopnia poważnym badaczem, że papież Pius XI przyjmował go nieraz na specjalnych audyencjach celem podyskutowania z nim o tych sprawach.

Posiada on cenną bibliotekę dzieł z tej dziedziny.

Słynna wśród szekspiologów całego świata jest biblioteka szekspirowska Pierponta Morgana.

Prócz pierwszych wydań tego autora, posiada ona bezcenne wprost rękopisy, listy i notatki z tamtej epoki.

Golf i Jazz
Sędziwy John Rockefeller, senjor milionerów Ameryki, gra, jak wiadomo, z pasją w golfa.

Ale ma jeszcze jedno zamiłowanie. Wesoła muzyka taneczna, wykonana przez dobrą orkiestrę, pociąga go nadewszystko.

Obiecał on swym domownikom, że gdy w r. 1939 skończy 100 lat (a jest pewien, że tego doczeka!) będzie w dniu urodzin osobiście dyrygował orkiestrą domową.

Ekonomia i Suita A-Dur

Milioner Charles Daws u progu swej kariery był muzykiem, grającym po kawiarniach. W tym też czasie skomponował piękną suitę A-Dur, często grwaną przez Kreislera.

I po dziś dzień Daws zachował zamiłowanie do muzyki, grając i komponując.

Daws pracuje też poważnie nad zagadnieniami ekonomicznymi.

Historja Ameryki i... Hiszpanji
Słynny Henry Ford studjuje poważnie historję Ameryki. Założył on w Dieborne muzeum dziejów Ameryki.

Również historja, ale Hiszpanji interesuje się inny milioner, Huntington.

Pomaga on materialnie tysiącom uczonych, którzy się tą dziedziną wiedzy zajmują.

A dziwacy?

Nie brak też wśród milionerów kaprysów, graniczących z dziwactwami.

Nowojorski bankier Percy Jonston zbiera kije i szpicruty. Dumą jego kolekcji jest kij, wycięty z drzewa, z którego był zbudowany dom Lincoln. Czyż nie typowo amerykańskie dziwactwo?

Przemysławiec Bruce ma najciekawszą na świecie kolekcję słoni, oczywiście, nie żywych słoni, ale figurek, przedstawiających te zwierzęta, a wykonanych z wszelkich możliwych materiałów; jest ich 6 tysięcy, słoni ze szkła, kryształu, kości słoniowej, drzewa, bursztynu i wszelkich metali, zarówno szlachetnych, jak zwykłych.

Milioner Speare w Pittsburgu posiada kolekcję... dzwonów i dzwoneczków.

Nowy aparat dla nurków



Inżynier z Kolonii, Jan Philipps skonstruował aparat do nurkowania, umożliwiający przebywanie pod wodą na głębokości 3000 metrów w przeciągu 10 godzin. Używane dotychczas aparaty pozwalały na opuszczanie do głębokości najwyżej 1800 metrów.

Warszawskie migawki sądowe

Kłeska hinduskiego fakira

Bienieński pogromcą kanciarzy

W gabinecie słynnego profesora nauk tajemnych i frenologii nazwiskiem Ben - Alima, panował tajemniczy półmrok.

Mistrz trzymał w ręku szklaną kulę i przejmującym głosem określał teraźniejszość i przepowiadał przyszłość siedzącemu naprzeciwko klientowi.

— Psycho - pato - analiza z pól skiej ręki przepowada nam, że zajmujesz się pan z handlem — pański najlepszy dzień jest piątek. Co się dotyka a propozycji miłości, owszem, potrafisz pan czasem. Interesowne i forsy pan nie zarobisz, spadek pan nie dostaniesz też.

Hinduski fakir
Ben Alima pana to mówi.

— Szpitalniczy — odezwał się po chwili klient — kogo idziecie bujać za Jdańskiego Alima - Szmalma?

Przecież wasz tatunio był mój wspólnik i okradł mnie, niech Pan Bóg zabroni, ja znam całej waszej rodziny i wam Beniuchna też znam.

Jak już jesteście wróżkami, to musicie mnie mówić, że ja się zajmuję z handlem? Z czym się mam zaimować? Za generała pójdę być? Za Wierawę mnie wezmą?

Najlepszy dzień piątek z powodu kugel i faszzerowana ryba? To każde dziecko wie. Wy mnie o tego nie mówcie, wy mnie mówcie o miłości i o analizie, jak ja potrzebuje analize, to bierz butelkę i do apteki, wy mnie mówcie o wygraz na loterii, psakrew!

— Już, słuchaj pan, Ksężyc znajduje się obecnie w trzeciej kwadrze, pan natomiast urodził się pod znakiem Byka.

— Szp-talewicz, nie bądźcie zważowana fakira, od kseżycu, an od byka losu nie kupie. Który to numer i gdzie mieszka kolektor?

— Profesor Ben Alima pomyślał chwilę poczem wymienił numer i określił w przybliżeniu.

— gdzie los może się znajdować. Klient pan Dawid Bineaszto u dał się na poszukiwania losu.

Cały dzień odwiedzał kolektury północnej dzielnicy miasta aż wreszcie znalazł pożądaną numer w niepozornym sklepiu w okolicy placu Muranowskiego.

Pospiesznie zapłacił i uradowany pobiegł do domu. Czekały go dwa zawody. Na los nie padło, a poza tem dowiedział się, że

WISZU EMY;

Dzisiaj: Idefonsowi.

Jutro: Tymoteuszowi.

Nieszkodliwa katastrofa



Quasda bobolęga podczas nieszkodliwego upadku na wirażu na zawodach sam sportowych w Chamonix we Francji.

Ks. Mikołaj w Parvzu



Ks. Mikołaj, który przybył do Parvzu ze swą żoną, z którą w Saveanu-Dumitrescu.

Pomoc dla bezrobotnych nie jest filantropją lecz samoobroną

(Wiech)

Komedja życia tchórzliwego mulata musiała się skończyć tragicznie...

Jeszcze jedno niespokojne spojrzenie w lustro przed wyjściem z domu...

Może dla pewności raz jeszcze przyglądnąć włosy? A nuż, niesforne kędziory podnoszą się mimo pomady, która je skieja?

Nuż w kimś obudzi się podejrzenie? Ze on... William French... że on nie jest rdzennym Yankeeem... że jest... mulatem... tss, nawet, wymawiać tego nie trzeba... ktoś usłyszy!

Jeszcze jedno spojrzenie w lustro, trochę pudru na smagłe policzki... Aż to dzieciństwo, nikt nie pozna! Skoro przez tyle lat... Tak, William French przez długie lata zacierał ślady swego pochodzenia.

Pochodzenia z matki - murzynki.

Ten fakt, który jest występkiem w oczach obłudnej Ameryki, był zmorem jego życia.

William French natychmiast po ukończeniu szkół, zerwał z rodziną i z przyjaciółmi, którzy wiedzieli o jego pochodzeniu, wszedł w nowe całkiem środowisko, gdzie udawał czystej krwi Yankesa.

Bez drgnienia polykał wszelkie pełne nienawiści uwagi o swych braciach murzynach.

udawał, że brzydzi się czarnych i należał do wielu rdzennych amerykańskich związków, propagujących odsuwanie od wszystkiego negrów.

To zakłamanie życie, stworzone przez okropne stosunki obłudnej Ameryki, musiało się kiedyś załamać.

I to, wtedy, gdy był już w szczytu swej kariery.

Osiągnął ogromne stanowisko w przemyśle, był członkiem wykwietych klubów, był w „najlepszym” nowojorskim towarzystwie, wreszcie zaręczył się z córką milionera.

I wtedy, właśnie wtedy, pękła bomba!

W klubie, w którym był,

zjawił się pewnego wieczora, John Celling.

John Celling był kolegą Frencha w szkółce początkowej, znał jego matkę — murzynkę.

— Od kiedyż to przyjmujesz mulatów do waszego klubu? — spytał ironicznie.

— Mulatów? My? — oburzyli się wytwórni członkowie.

— A William French? — zapytał.

Nazajutrz, stało się to, czego French obawiał się całe życie.

Zabroniono mu wstępu do klubu.

Wymówiono domy, w których był.

I to najstraszniejsze! Narzeczona zerwała z nim natychmiast...

I ta scena, te lzy... — Oszukałeś mnie! Podszedłeś!

A potem gest obrzydzenia. — Syn murzynki! Jakże to

wstętnie!

William French wrócił do domu. Spojrzył w lustro.

Rozwierzzył wąską, ciemną dlonia swe kędzierzawe włosy, przyjrzał się w lustrze długo swym smutnym, czarnym oczom pod ciężkimi powiekami...

Co miał czynić? Wrócić do murzyńskiego ghetta, które nauczył się nienawidzić.

Zemściło się na nim kłamstwo jego życia.

Pozostało tylko jedno. Rewolwer!

Służba znalazła go martwego na puszystym dywanie.

Gdy śmierć położyła szarą pieczęć na jego smagłej twarzy, gdy grube wargi rozchyliły się boleśnie, gdy kędzierzawe włosy rozsypały się po czole, był

tak bardzo podobny do swej matki — murzynki.

A wytworne kół towarzyskie New Yorku oburzały się, że „taki murzyn, a tak umiał rdzen nych Yankesów podejść”...

To niesłychane!

Czy będę mógł wrócić do kraju?

Tymczasem jednak odradza no mu nawet podróż do konającej siostry do Grecji.

Na „dworze” w Doorn panuje wciąż surowa etykieta, ekskalzer przestrzega, by go tytułowano Jego Wysokością; natomiast nie pozwala tytułować w ten sposób żony.

Wilhelm wystrzega się rozmów o przeszłości, a gdy ktoś nalega, ma zwyczaj winić swoich b. ministrów i dygnitarzy.

Co wróża gwiazdy na dzień 23 stycznia?

Jes? to dzień nienomyslny

Zaznaczy się to już we wczesnych godzinach rannych, które mogą nam przynieść niezadowolone, niechęć, nie porozumienia z osobami starymi i wo

gole gorsze nastroje w związku z perspektywami na przyszłość.

Później sytuacja będzie się trochę poprawiać — ale w ogóle lepiej w dniu dzisiejszym spraw ważniejszych nie załatwiać — gdyż ujemne wpływy kosmiczne, jakie się dziś manifestują — mogą nas narazić na zwioki lub niepowodzenia.

Tak więc godz. 13-ta może nam przynieść gorszy nastrój w związku z drobnymi niepowodzeniami, a okres po g. 14-ej może zaznaczyć się pewnym napięciem i niepokojem. Nie jest to odpowiedni czas do stosunków z osobami wyżej stojącymi — możemy bowiem wówczas być narażeni na zarozumiałość, arogancję, niepotrzebną demonstracyjność, lub też zetknąć się z błagami i symulantami.

Nasz autorytet może w tym czasie być narażony na szwank.

Ale najsilniejsze dysharmonie mogą się manifestować po godz. 18-ej jako podrażnienie, zbytnia impulsywność, skłonność wywoływania nieporozumień — które w tym czasie niebezpieczną będą niepożądaną ostrością.

Nie jest to odpowiedni czas do prowadzenia dyskusji lub sporów, a ludzie wówczas poznają — będą dla nas później źródłem niepokoju.

Dziecko dziś urodzone — o charakterze pełnym ekspansji, namiełnym, ale również skłonny do krącości — będzie dość uparte.

J. S. D.

Czytajcie PANORAMĘ 7 DNI

Powstanie w roku 1863 na Wolynia



Bitwa pod Kowlm.

RADJO WARSZAWSKIE

WARSZAWA, (Dług. fal 1411.8 m.). Godz. 11:58: Sygnal czasu. Hejnał z Krakowa. G. 12:10: Poranek szkolny. G. 12:45: Płyty. G. 13:40: „Jak zostać pszczelarzem?” G. 13:55: Muzyka. G. 14: „Najważniejsze wiadomości o prowadzeniu pasiek”. G. 14:15: Muzyka. G. 14:20: „O wyzykaniu wód w małych gospodarstwach”. G. 14:50: Płyty. G. 15:50: Płyty. G. 16:20: Radio-akronika. G. 16:40: Płyty. G. 17:10: „Szukaniem rozwoju teletechniki i telewizji”. G. 17:35: „Kącik dla młodych talentów muzycznych”. G. 18:05: Program dla dzieci młodszych. G. 18:30: Koncert dla dzieci. G. 19:15: Skrzynka pocztowa rolnicza. G. 19:35: Płyty. G. 20: „Na widnokręzi”. G. 20:15: Muzyka lekka. G. 21:55: „Filatelistyka”. G. 22:10: Utwory Chopina w wyk. L. Muenzera. G. 22:50: Muzyka taneczna.

Wieczne trudności z Francją

Rząd francuski przyznał Polsce za ledwie 18 ton przywozu drobiu żywego na pierwszy kwartał r. b.

Calokształt przywozu drobiu do Francji wyniósł na pierwszy kwartał r. b. 700 ton, z czego Belgia otrzymała 320 ton, Italia i Holandia po 62 tony.

Powinności natychmiast oddać piekarni z nadobne i wpłacić do Polski nie więcej nad 18... butelek francuskiego wina (kwartalniki).

Z frontu pracowniczego

— Dnia 20 b. m. została uruchomiona fabryka Szymona Finkla (ul. Łukowa 6). Pracę uzyskało 10 bezrobotnych.

— W fabryce I. D. Szpiro przy ul. Łukowej Nr. 2 została uruchomiona druga zmiana przedziałni. 70 robotników zostało bez pracy.

„Za ofiarną pracę”

Wniosk o odznakę dla komisarzy spisowych

Miejskie władze spisowe miały wątpliwość, czy należy przedstawić do odznaki „Za ofiarną pracę” tych komisarzy spisowych, którzy źle wykonali swe czynności.

Na zapytanie Magistratu Urząd Wojewódzki wyjaśnił, że i złe wyniki pracy nie powinny być przeszkodą do przedstawienia jej wykonawcy do odznaki, jeżeli mimo starań z jego strony nie mógł pracy należyście wykonać z przyczyn od niego niezależnych, np. choroba, niski poziom umysłów, brak wykształcenia, zbyt wielki okręg spisowy i t. d.

W pierwszą rocznicę śmierci ś. p. J. Ciejk

Wczoraj w pierwszą rocznicę zgonu b. sekretarza Magistratu ś. p. Jana Ciejk w kościele farnym odbyło się nabożeństwo.

żałobne odprawione przez księdza dziekana Chodykę. Obecni byli prezydent miasta i koledzy zmarłego.

Zasilki dla oddziałów Straży Ogniowych

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w grudniu ubiegłego roku na akcję zapo-

biegawczą przyznał zasilki strażom pożarnym następujących miejscowości Województwa białostockiego.

Gniła—69,20 zł., Klewinowo—440, Knyszyn—100, Żuki—178 (pow. białostocki), Siemiatycze—4.000, Skórcz—400 (bielski), Mierzejewo-Nogawki—540 zł. (ostrolecki), Pacewicz—540 (wolkowyski), Bruszewo—741,15 (Wys.-Mazowiecki).

BAL STRZELECKI

• Jak się dowiadujemy, „Doroczny Bal”, jaki na dochód świetlicy strzeleckiej i na rzecz pomocy bezrobotnym, organizuje w dniu 1 lutego w Resursie Obywatelskiej T.wo Przyjaciół Zw. Strzeleckiego — ma zapewnić powodzenie, dzięki zainteresowaniu, jakie Towarzystwo umiało wzbudzić wśród miejscowego społeczeństwa.

Zaproszenia na bal, rozsyłane są przez PP. Gospodarzy, którzy zapraszają w imieniu Towarzystwa. Koszt wstępu 3 zł. — dla małżeństwa 5 zł.

Gdyby ktoś przez przeoczenie nie otrzymał zaproszenia, zechce się zwrócić do niżej wyszczególnionych gospodarzy Balu:

Anczakowscy Mieczysławostwo, Andrzejkowiczowie Witoldostwo, Arwaniti Kazimierzostwo, Barlicowscy Stanisławostwo, Barucy Leonostwo, Bekerowie Jakobostwo, Bnińscy Hilarostwo, Bobotkowie Januszostwo, Borowiczowie Janostwo, Bogaczewiczowie Kazimierzostwo, Brodowiczowie Zygmuntostwo, Butwilkowscy Ludwikostwo, Bujdensowie Ludwikostwo, Brücknerowie Stefanostwo, Burczyński Edmund, Bogucki Stefan, Cellariusowie Leonardostwo, Cytronowie Efmistwo, Dabulewicz Sławomir, Demidecki-Demidowicz Adam, Dembkowie Zygmuntostwo, Dembkowie Eugeniuszostwo, Dobkowi Justyna, Durowie Aleksostwo, Derczyński Jakob, Dziarscy Fran-

ciszkostwo, Dojliński Leon, Dorozynscy Witoldostwo, Echeński Filipostwo, Englowie Fabjanostwo, Faranowscy Antoniostwo, Filipowicz Feliks, Garwacys Stefanostwo, Gordziakowscy Włodzimierzostwo, Goldfarb Nachman, Gofawscy Mieczysławostwo, Głowacys Michałostwo, Gessner Zenon, Goraczek Stanisławostwo, Golebska Marja, Gasiowscy Zygmuntostwo, Głogowski Edward, Grosserowie Franciszkostwo, Gruszkiewiczowie Bronisławostwo, Hasbachowie Sergiuszostwo, Hermanowski Wincenty, Jankowscy Stanisławostwo, Janicys Janostwo, Jaroszewicz Michał, Janczałkowie Henrykostwo, Jureccy Mieczysławostwo, Jarnowieccy Denistwo, Jastrzębski Kazimierz, Jacynowie Henrykostwo, Kaczynscy Stanisławostwo, Kwaśniewscy Tadeuszostwo, Karpowicz Bohdan, Kallaurowie Janostwo, Kolendowie Janostwo, Kwapińscy Wacławostwo, Konertowie Władysławostwo, Kamińscy Mieczysławostwo, Krepowiczowie Jarosławostwo, Kawelinowie Mikolajostwo, Kościowie Witoldostwo, Kiedrzyńscy Marjanostwo, Krzakowscy Janostwo, Kulikowscy Wiktorostwo, Korczakowie Marjanostwo, Ledóchowscy Stanisławostwo, Laskowski Zdzisław, Lewittowscy Józefostwo, Lubkiewicz Lewandowski Marja, Lutto Jan, Lubicz-Sadowski Ignacostwo, Łapińscy Stefanostwo, Ładowie Romanostwo, Łozińscy Wład-

ysławostwo, Malinowscy Mieczysławostwo, Michałowski Stanisławostwo, Mieszkowscy Janostwo, Markusowie Izaakostwo, Mozyński Roman, Millerowie Czesławostwo, Modlińscy Stefanostwo, Muromcewowie Aleksandrostwo, Misztalowie Andrzejostwo, Młodczy Józefostwo, Niemczowie Karolostwo, Nowakowie Stanisławostwo, Olczyńscy Władysławostwo, Ostrowskie Józefostwo, Otłowie Władysławostwo, Oświecimski Michał, Pacewiczówna Helena, Pileccy Jerzostwo, Porczyński Witosławostwo, Pollakowie Leonostwo, Pigłowski Henryk, Pastuszynscy Zygmuntostwo, Palecki Jerzy, Raczyńscy Tadeuszostwo, Raczaskowie Antoniostwo, Rakowscy Zygmuntostwo, Rotbergowie Stanisławostwo, Roszkowscy Kazimierzostwo, Riegiertowie Kazimierzostwo, Richterowa Marja z córkami, Rutkowscy Antoniostwo, Sawicki Kazimierz, Siemaszkowie Zygmuntostwo, Szaniawscy Janostwo, Surynowie Witoldostwo, Skwarnicy Józefostwo, Sznitzlowie Aleksandrostwo, Szajkowska Berta, Sienczewscy Aleksandrostwo, Stoccy Edwardostwo, Słusarczykowie Ludwikostwo, Sokolowie Abramostwo, Sobczykowie Franciszkostwo, Staniewicz Stanisławostwo, Szapirowie Jakobostwo, Szpirowie Izraelostwo, Swietlińscy Tadeuszostwo, Syskowie Mieczysławostwo, Tenczyńscy Tadeuszostwo, Tilleman Aron, Tryburscy Janostwo, Tabędcy Janostwo, Trylingowie Oswaldostwo, Walewscy Maksostwo, Walewski Jan, Wypijewski Stefan, Wajnraich Salomon, Walewscy Janostwo, Wajnszadtowie Benjaminostwo, Wasowsy Julianostwo, Wieczorek Roman, Wolańscy Walentostwo, Woliszowie Karolostwo, Zawistowski Czesław, Zaremba Ludwik, Ziemiński Maksymilian, Zdrojewscy Aleksandrostwo, Zeligman Józef, Zemelowie Henrykostwo, Żakowie Władysławostwo, Zebinowie Henrykostwo, Żurkowscy Klemensostwo.

„Rolnictwo, a kryzys gospodarczy”

W dniu 20 b. m. p. Marjan Saszer-Skassa, referent oświaty pozaszkolnej na pow. białostocki, wygłosił w świetlicy w Związku Strzeleckiego w Surazu odczyt na temat: „Rolnictwo, a

kryzys gospodarczy”. Wypełniona po brzegi sala i zaciekawienie publiczności świadczyły najwyraźniej o zainteresowaniu, jakie wzbudził w słuchaczach aktualny temat odczytu.

Ładny gest artysty malarza,

znanego portrecisty p. Marka Mezdrycza

P. Mezdrycz, będący w przejeździe przez nasze miasto, dowiedziawszy się o urządzaniu loterii na rzecz bezrobotnych, ofiarował Wojewódzkiemu Komitetowi do Spraw Bezrobocia

obraz p. t. „Głód” (o czym już pisaliśmy), obecnie zobowiązał się ponadto do bezpłatnego wykonania portretu tej osoby, która zdobędzie wygraną z kuponem na portret.

Wypadek duru brzuszego w gm. Zawyki

We wsi Zaleskie, gm. Zawyki 24-letni Stanisław Radziwon zachorował na dur brzuszny. Lekarz rejonowy z Zabłudowa dr. Nowakowski natychmiast

udał się do wspomnianej wsi i wydał odpowiednie zarządzenia celem zapobieżenia dalszemu rozpowszechnianiu się tej choroby.

Zuchwała kradzież w biurze

Zamiast futra—podarte palto

W biurze Starostwa Powiatowego na pierwszym piętrze urzęduje referent rolny p. Król. Wczoraj wziął akta i udał się z raportem do p. Starosty. Nieobecność jego trwała 10—15 minut. Moment ten wykorzystał

złodziej, który otworzył drzwi, włożył jego futro i czapkę ogólnej wartości 1200 zł., a pozostawiając w sieniach za szafą swoje stare palto z czapką, ułotnił się.

Zabawa nauczycielska

Przygotowania do zabawy nauczycielskiej, urządzonej przez zarząd Koła Białostockiego T. wa nauczycieli szkół średnich i wyższych (T.N.S.W.) w dn. 1 lutego r. b. w sali gimnazjum państwowego im. króla Zygmunta Augusta, są na ukończeniu.

stoku, która niewątpliwie cieszyć się będzie takim samym powodzeniem jak i poprzednie. Wobec czego mimo niewysokiej opłaty wstępu organizatorzy uzyskają sporą sumę, z której połowę otrzymają bezrobotni.

Jest to czwarta doroczna zabawa nauczycielska w Białym-

Złóż ofiarę na rozbudowę Szpitala

Polsh. Czerwonego Krzyża

KĄDZY MUSI OBEJRZEĆ I USEYSZCZ PRZEBJOJOWY FILM POLSKI BEZIMIENNI BOHATEROWIE

REKORDOWA OBSADA
BOGOMAR Marja
BRODZISZ Adam
BODO Eugeniusz
POGORZELSKA Zula
JARACZ Stefan

DZIŚ w „APOLLO”

CENY ZNIŻONE OD 1 zł.
0 GODZINIE 130, 330
POPULARNE SEANSE
CENY OD 75 gr.

Bezczelne oszustwo agentów na tle konkurencji

Niezwykła transakcja z maszyną do szycia

Marianna Mocarska, mieszkanka wsi Łaskowice, pow. białostockiego w październiku 1929 roku zamówiła dla swojej córki-krawcowej u agenta poznańskiej firmy „Mazowsze” Jankiel Choroszczu w Tykocinie maszynę do szycia za 450 zł. Na podstawie kontraktu agent miał dostarczyć maszynę po upływie tygodnia.

Po kilku dniach agenci konkurencyjnej firmy „Diabolo-Separator” w Warszawie Karol Stęplewski, Franciszek Dynnicz, dowiedziawszy się o tej transakcji, zajęli furanką na podwórzu Mocarskiej i przywieźli jej maszynę do szycia, podając cenę 610 zł. Wówczas wieśniaczka oświadczyła, że zamówiła przecież maszynę za 450 zł. Ponieważ Mocarska wała się, agenci zagrozili jej, że musi zapłacić koszt podróży 70 zł. i pod terorem wyludziła od niej 40 zł. na poczet pierwszej raty.

Po porozumieniu się z agentem Choroszczu, Mocarska dowiedziała się, że oszustami są właśnie przedstawiciele firmy Diabolo, wobec czego przestała płacić następne raty tej firmie. Wówczas firma warszawska zaskarżyła Mocarską do Sądu Pokoju w Warszawie. Mocarska pisemnie zwróciła się z prośbą do Sądu, że nie ma na koszt podróży i wyjaśniła ca-

ły przebieg. Sąd przekazał wówczas do Prokuratury w Białymstoku powyższą sprawę celem pociągnięcia oszustów do odpowiedzialności.

W dniu 18 bm. Sąd Okręgowy w Białymstoku skazał Karola Stęplewskiego na 6 miesięcy więzienia, a Franciszka Dynnickiego na 4 miesięcy więzienia.

Pięciu na jednego

Echa krwawej bitki na odepuszc przed Sądem

W dniu 1 listopada 1930 r. w Mostach odbywał się odpust. Wśród innych do kościoła przybył 21-letni robotnik Jan Marcinkiewicz ze wsi Złutowo. Po nabożeństwie zaszedł do sklepu Świerżbińskiej opok stacji kolejowej. Ktoś ze znajomych powiadomił M., że grupa chłopców zamierza go pobić.

Ponieważ gospodyni zamknęła drzwi napastnicy zaczęli się dobijać, poczem wlewali się i pobili Marcinkiewicza, a jeden nawet uderzył go nożem w szyję.

W dniu 18 b. m. sprawcy pobicia zasiedli na ławie oskarżonych. Sąd skazał: Stanisława Tekina na 6 miesięcy więzienia, Konstantego Tekina i Antoniego Oszczepińskiego na 4 miesiące każdego, Józefa Masłowskiego i Leona Trybulowskiego na 3 miesiące.

GWIAZDA GWIAZD
NAMIETNA ZMYŚLOWA

GRETA GARBO

w najlepszym swym filmie dźwiękowym p. t.
ANNA CHRISTIE
Dramat kobiety upadłej

NASTĘPNY PROGRAM
KINA
„APOLLO”

2. Wielki film wielkich komików

FLIP i FLAP

w świetnej parodii słynnego filmu
„SZARY DOM”
w dźwiękowym filmie — dialogi francuskie p. t.
„FLIP i FLAP ZA KRATAMI”
75 minut beruslanego śmiechu

Przebijowy ten podwójny program ukazuje się od poniedziałku w „APOLLO”

Popierajcie L. O. P. P.

„MODERN” DZIŚ POWTÓRZENIE PREMIERY
CENY 1.25
TRAGEDIA 14.000.000 ISTOT LUDZKICH
w największym filmie XX-stulecia p. t.

NAJEZDZCY
FRONT ZACHODNI 1918 r.

SŁAWY ZAGRANICY:
Gustaw Diesel | Fritz Kampers
Jean Moebis | Claus Clausen
w rolach głównych.

Dyżury nocne aptek

Dziś pełnią dyżury apteki: O. Gessnera, Lipowa 18 i B-ci Kuryckich, Sienkiewicza 34.

Nocne pogotowie lekarskie tel. 5-03 „Linus Hacedek”.

Film, pociągający niepowszednością tematu, łączący w sobie uczucie, piękno, nastrój, prze-pych, erotykę i sensację

MARADU

Film, jakiego dotychczas jeszcze nie było!

ukazuje się wkrótce w kinie „MODERN”

LECZNICA

LEKARZY-SPECJALISTÓW
Białystok, Mazowiecka 5 (Sienny Rynek) tel. 1-38.

Porada 3 zł.

Wszystkie specjalności: Choroby wewnętrzne, nerwowe, dziecięce, choroby zakaźne, choroby skóry, choroby narządów wewnętrznych, choroby narządów zmysłu, choroby narządów ruchu, choroby narządów płciowych, choroby narządów oddechowych, choroby narządów pokarmowych, choroby narządów moczowych, choroby narządów krążenia, choroby narządów ruchu, choroby narządów zmysłu, choroby narządów płciowych, choroby narządów oddechowych, choroby narządów pokarmowych, choroby narządów moczowych, choroby narządów krążenia.

Dojazd autobusem D.

Lekcji polskiego i francuskiego

wraz z konwersacją udziela starsza nauczycielka oddzielnie lub w kompletach. Wiadomości w Administracji „Dziennika”

Zgubił no książkę z lekturą, wydaną przez P. K. U. Bielsk-Podlaski na imię Stanisława Okuniewskiego zamieszkałego w Hajnowce.

Zgubiono kartę nadliczbową wydaną przez P. K. U. Białystok na imię Chaima syna Szmul-Hersza Galper na rocznik 1.08. zam. Białystok Stoleczna 7.

OLLA GUM

Wasze zdrowie — Szczęście i powodzenie życiowe — Duże ofiary materialne

zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowieść zachwalać towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie. — Tylko „OLLA”

Dr. M. Kanel
Choroby wewnętrzne, skórne i moczopłucne. Przyjmuje od godz. 9—1 i od 5—8. Kobiety od godz. 4—5 p. ul. Sienkiewicza 37 (partia) tel. 5-95.